GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
Romănia şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 259. *Lunĭ, Marţi 18 (30) Noemvre.* **1886.**

Braşovŭ, 17 Novembre 1886.

Este pentru împrejurările timpului de faţă fórte caracteristicŭ, că în discursulŭ tronului, prin care s'a deschisŭ în 25 l. c. parlamentulŭ germanŭ, se accentuéză înainte de tóte necesitatea de a înmulţi puterea armată a Germaniei. După acéstă accentuare îşĭ perde multŭ din însemnĕtatea sa ultimulŭ pasagiu, care vorbesce de amicabilele şi mulţumitórele relaţiunĭ cu celelalte state şi de silinţele ce şi le dă Imperatulŭ Wilhelm spre a susţiné unirea între puterĭ.

Ḍiarele „Post“ şi „Kreuzzeitung“ suntŭ de părere, că cu tóte asigurările pacînice, ce le conţine, mesagiulŭ împĕrătescŭ face sĕ apară situaţiunea esterióră într'o lumină fórte seriósă. Relaţiunile dintre puterĭ nu mai potŭ fi sincere şi intime, décă cancelarulŭ germanŭ se vede constrînsŭ a lua rolulŭ de mijlocitorŭ şi a stărui aşa de multŭ pentru susţinerea unirei între dênsele, precum asigură însuşĭ mesagiulŭ împĕrătescŭ.

Silinţele politicei germane de-a susţiné unirea între puterĭ parŭ a avé deocamdată succesŭ cu tótă greutatea situaţiunei. După scirea ce ne sosesce aḍi din Roma, ministrulŭ de esterne alŭ Italiei, contele Robilant, a declaratŭ în camera italiană, că raporturile Italiei către Germania şi Austro Ungaria suntŭ cele mai cordiale şi basate pe reciprocă încredere, ér în privinţa Bulgariei a declaratŭ, că doresce o soluţiune pacînică pe basa tractatelorŭ internaţionale,

Asemenea a declaratŭ ministrulŭ de esterne francesŭ, d. de Freycinet, că guvernulŭ republicei francese consideră susţinerea păcii generale ca o principală problemă a sa. Cu privire la afacerea bulgară a ḍisŭ, că Francia nu se sémte deocamdată chiămată a interveni; acéstă afacere nu e de unŭ interesŭ generalŭ, pentru Francia e de însemnătate numai susţinerea integrităţii imperiului otomanŭ şi susţinerea echilibrului în basinulŭ mărei mediterane.

Asigurările privitóre la susţinerea păcii au perdutŭ aprópe de totŭ valórea lorŭ prin necurmatele pregătirĭ de rĕsboiu ale statelorŭ, din care causă ele nicĭ că mai însuflă încredere nimĕnui. După cum stau aḍi lucrurile totulŭ depinde dela dispoşiţiunea Ţarului şi dela decisiunile cele mai deaprópe, ce le va lua cabinetulŭ rusescŭ în afacerea bulgară.

De ce natură vorŭ fi aceste decisiunĭ este anevoie a gâci. Pressa rusésca condamnă aprópe într'unŭ glasŭ purtarea diplomaţiei rusescĭ, care se lasă „a fi înşelată de asigurările d-lui de Kalnoky.“ De aicĭ încolo, ḍicŭ foile rusescĭ, diplomaţii ruşĭ trebue sĕ strămute basa lorŭ de operaţiune dela Sofia la Viena şi sĕ o rupă de totŭ cu tradiţiunile politicei lui Nesselrode şi a lui Gorciacov cu privire la Austria. Una din memoratele foi ḍice: „Austria care n'are putere de a se lupta cu Rusia, este unŭ factorŭ însemnatŭ în mâna contrarilorŭ politicĭ ai Rusiei. După căderea Napoleoniḍilorŭ nu se mai crede cu putinţă în Europa unŭ atacŭ directŭ contra Rusiei, dér cu atâtŭ mai viu se pórtă lupta cu ajutorulŭ Austriei, care e destulŭ de precaută, spre a nu se tinde la focŭ, dér şi destulŭ de dibace, spre a ameninţa în cestiunea balcanică aci cu relaţiunile ei cu Germania, aci cu solidaritatea ei cu Anglia. Austria jócă aḍi rolulŭ Poloniei din secululŭ alŭ 17-lea şi alŭ 18-lea“.

Katkov propune, ca Rusia sĕ ocupe câtŭ mai curêndŭ Varna, care sĕ-i servéscă ca unŭ punctŭ de raḍimŭ pentru tóte casurile. Rusia, adauge Katkov, mai posede în arsenalulŭ ei politicŭ şi alte cestiunĭ, „a cărorŭ solicitare ar puté sĕ sgudue chiar basele Austriei.“

Unŭ altŭ ḍiarŭ rusescŭ cere ca Rusia sĕ încépă a agita în Serbia, tocmai aşa cum agitéză Kalnoky în Bulgaria, ér din Londra se semnaléză o nouă pretensiune a Rusiei de a se reorganisa armata bulgară.

Nu putemŭ sĕ terminămŭ acéstă revistă fără a face amintire de asigurările ce le cuprinde mesagiulŭ Regelui Carolŭ, prin care s'au deschisŭ Corpurile legiuitóre române, cu privire la escelentele relaţiunĭ ale României cu tóte puterile şi la véḍa ce-o posede ea în faţa Europei din causa atitudinei sale demne şi liniştite.

Este de o importanţă deosebită în aceste momente marea căldură cu care organulŭ principelui Bismark „Norddeutsche allgem. Ztg.“ se pronunţă asupra României, accentuându în deosebĭ, ca înrolarea fratelui şi a nepotului regelui Carolŭ în armata română este o dovadă, că „dinastia Hohenzollerilorŭ voiesce sĕ-şĭ lege şi viitorulŭ némului sĕu de sórtea României“.

A şésea suplică către Maiestatea Sa a foştilorŭ grăniţerĭ din alŭ 2-lea regimentu românescŭ de graniţă.

(Urmare).

Umilitŭ subscrisa poporaţiune nu ar rădica nicĭ cea mai mică obiecţiune în contra unei regulărĭ a afacerilorŭ silvanale, din contră e aplecată a face totŭ posibilulŭ pentru cultura pădurilorŭ în interesulŭ ei propriu, numai décă sub pretestulŭ cultivărei pădurilorŭ nu s'ar intenţiuna esecutarea altorŭ scopurĭ; deórece însĕ şi aicĭ ca şi la fondurĭ se urmărescŭ cu totulŭ alte scopurĭ, spre documentarea acestora îndrăsnesce prea umilitŭ subscrisa poporaţiune asemenea a produce fapte şi anume:

1. Înaltulŭ regimŭ a intentatŭ procese în numele erariului în contra fostei poporaţiunĭ grăniţerescĭ la judecătoria de cercŭ din Năsĕudŭ ca autoritate a cărţei funduare, la tribunalulŭ regescŭ din Bistriţa, ca autoritate a cărţii funduare, apoi mai târḍiu la tribunalulŭ regescŭ din Bistriţa şi Tergulŭ-Mureşului ca instanţe realĭ contra tuturorŭ comunelorŭ ce s'au ţinutŭ odinióră de regimentulŭ II românŭ de graniţă, după cum se ḍice: pentru rectificarea titlului în cartea funduară cu privire la munţĭ şi pădurĭ, cum dovedescŭ acésta incusele prea umilitŭ alăturate sub /15—/17 şi prin acésta a încurcatŭ comunele în spese enorme.

Cu procesele amintite nu se intenţionéză nimicŭ altă, decâtŭ ştergerea clausulei puse cu ocasiunea localisărei în cărţile funduare, conformŭ stărei actuale, în înţelesulŭ căreia proprietarii şi posesorii munţilorŭ şi ai pădurilorŭ suntŭ foştii grăniţerĭ.

Nu mai este déră îndoielă, cumcă Inaltulŭ regimŭ şi cu aceste procese intenţionéză a subtrage umilitŭ subscrisei poporaţiunĭ dreptulŭ de proprietate la pădurĭ şi munţĭ şi a-lŭ transmite asupra altora.

Nu mai puţinŭ se şicanéză comune singuratice foste grăniţĕrescĭ în privinţa veniturilorŭ din pădurĭ şi cu acestŭ prilegiu se lucră în contra legilorŭ esistente, pentru că:

2. Comunitatea Neposŭ, pe basa planului de economisare generalŭ definitivŭ, aprobatŭ de Inaltulŭ ministeriu r. u. de agricultură, industriă şi comerciu, — a vêndutŭ prin licitaţiune publică societăţii Götz et Comp. din Viena spre esploatare 1513 jughĕre de pădure; contractulŭ respectivŭ s'a aprobatŭ de congregaţiunea comitatensă în înţelesulŭ legei comunale respective municipale prin conclusulŭ din 23 Octomvre 1884 Nro. 5824/192; protocolulŭ congregaţiunei s'a retrămisŭ de Inaltulŭ ministeriu r. u. de interne fără observare şi esemplarele originale ale contractului provĕḍute cu clausula de aprobare a autorităţilorŭ s'au înmânatŭ contrahenţilorŭ. Contractulŭ s'a pusŭ în esecutare de către partide, o sumă însemnată din preţulŭ de cumpărare s'a plătitŭ comunei şi o parte de pădure s'a esploatatŭ.

La doi anĭ de ḍile după încheierea şi punerea în viéţă a contractului, după ce acela a fostŭ aprobatŭ de tóte părţile, după ce a devenitŭ perfectŭ şi obligatoriu pentru ambii contrahenţĭ, respective după ce d. fişpanŭ baronulŭ Bánffy s'a numitŭ comisarŭ alŭ guvernului în afacerile silvanale află de bine Inaltulŭ ministeriu r. u. de agricultură, industriă şi comerciu în conţelegere cu Inaltulŭ ministerŭ r. u. de interne, conformŭ înaltei ordinaţiunĭ ministeriale prea umilitŭ alăturate sub /18, a sista continuarea contractului şi sub neadevĕratulŭ pretestŭ, cumcă determinaţiunile contractualĭ nu ar corĕspunde planului de economisare, a ordona primirea de condiţiunĭ nouĕ, despre carĭ partidele nu au tractatŭ şi în condiţiunile de licitaţiune nu erau cuprinse.

Faptă nedisputabilă e, cumcă acéstă înaltă ordinaţiune ministerială nu are altŭ scopŭ, decâtŭ a încurca comuna Neposŭ cu societatea susŭ numită într'unŭ procesŭ fatalŭ şi prin acésta a-i causa spese enorme, şi faţă cu imprejurarea că — după cum s'a arătatŭ mai susŭ — contractulŭ s'a încheiatŭ cu valóre de dreptŭ şi s'a aprobatŭ de către autorităţĭ, a aduce comuna în posiţiunea neplăcută de a plăti desdaunare.

3.) Aceeaşĭ comunitate, ai cărei locuitorĭ cu escepţiunea unui singurŭ Israelitŭ venitŭ aicĭ, suntŭ numai familii de foştĭ grăniţerĭ, respective descendenţĭ de ale acelora, şi încă toţĭ de confesiunea greco-catolică, cu conclusulŭ sĕu din 11 Ianuariu 1885 a destinatŭ din sumele primite pentru pădurea vêndută 8,000 fl. pentru edificarea scólei sale confesionale greco-catolice.

Acestŭ conclusŭ s'a aprobatŭ de congregaţiunea comitatensă în înţelesulŭ legei comunale, respective municipale, în 4 Maiŭ 1885 Nr. 2476/101. Totuşĭ Ilustritatea Sa domnulŭ comite supremŭ n'a concesŭ, ca poporaţiunea fostă graniţerescă din acéstă comună sĕ-şĭ edifice scóla confesională, elŭ a datŭ recursŭ contra decisiunei comitetului comitatensŭ, şi pre cândŭ de-o parte comunităţii nu i s'a datŭ nicĭ o decisiune în acéstă afacere pănă în ḍiua de astăḍĭ, pe atuncĭ 'i se impune clădirea unei scóle comunale conformŭ ordinaţiunei alăturată sub /19.

Asemenea comunitatea fostă grăniţărescă Gledinu a vêndutŭ cu contractulŭ dela 8 Septemvre 1879 întreprinḍĕtorilorŭ Giurgiu şi Spiru, respective Katz şi Juster 1000 jughere de pădure spre esploatare. Contractulŭ s'a aprobatŭ prin conclusulŭ congregaţiunei comitatense ddto. 27 Decemvre 1879 Nro. 5465 şi provĕḍutŭ cu clausula de aprobare s'a inmânatŭ partidelorŭ!

După o esploatare de 6 anĭ a secţiunilorŭ prin dispoşiţiunea d-lui comite supremŭ, îndată după întrarea lui în funcţiunea de comisarŭ alŭ regimului în afacerile silvanale fără a fi adusŭ înainte celŭ mai micŭ motivŭ. s'a sistatŭ esploatarea mai departe; paşii făcuţĭ de întreprinḍĕtorĭ şi de comună la diregătorii pentru predarea restului de pădure cumpărată şi asemnarea aceluia spre esploatare, deşi primii paşĭ s'au făcutŭ înainte de doi anĭ, pănă astăḍĭ nu au primitŭ nicĭ o resoluţiune, şi comuna asemenea e ameninţată a căde într'unŭ procesŭ fatalŭ cu întreprinḍĕtorii.

5) Din contră apoi, organele silvanale îşĭ permitŭ amestecărĭ arbitrarie în dreptulŭ de proprietate alŭ pădurilorŭ; astfeliu inspectorulŭ silvanalŭ denumitŭ pentru acestŭ comitatŭ a predatŭ spre esploatare unŭ complecsŭ de pădure, ce se ţine de comunele foste grăniţărescĭ Budaculŭ românescŭ şi Ragla cu o ariă de circa 380 jughĕre în muntele Dumitrelŭ şi Dealulŭ Batoşiului unei societăţĭ de intreprindere din Moldova numită: „Plutaşiulŭ«, fără ca comunele numite sĕ fi încheiatŭ despre acésta vr'unŭ contractŭ cu societatea şi cu atâta mai puţinŭ sĕ fi fostŭ unŭ astfelŭ de contractŭ întăritŭ din partea diregătoriilorŭ.

Astfelŭ de fapte nu vorŭ înainta cultura pădurilorŭ, nu vorŭ fi potrivite a introduce o esploatare regulată, a bună sémă însĕ vorŭ fi menite pentru încurcarea comunelorŭ foste grăniţerescĭ în procese fatale, carĭ trebue sĕ aducă cu sine ruina lorŭ.

ad c.) In privinţa procesului Keményanŭ:

1. E în genere cunoscutŭ, cumcă familia cont. respect. bar. Kemény a intentatŭ procesŭ contra mai multorŭ comune foste grăniţerescĭ din cerculŭ Monorului şi a Borgoului pentru recunóscerea dreptului de proprietate asupra mai multorŭ munţĭ; apoi contra Inaltului Erarŭ pentru recompensa usufructului pierdutŭ în suma de circa 3 milióne florinĭ v. a. incusa respectivă se aclude cu supunere sub /20

In sensulŭ pactului din 12 Marte 1872 sancţionatŭ

de Maiestatea Vóstră cesară şi regiă apostolică, e obligatŭ erariulŭ şi respective Inaltulŭ regimŭ a estrada în copiă umilitŭ subscrisei poporaţiunĭ din archivele statului şi alte archive tóte documentele recerute la acestŭ procesŭ.

Representanţii umilitŭ subscrisei poporaţiunĭ s'au rugatŭ de acésta şi la înaltulŭ ministru reg. ung. de finanţe, însĕ au trebuitŭ sĕ calĕtoréscă de patru orĭ la Budapesta şi sĕ urgeze resolvarea acestorŭ acte, ba au fostŭ necesitaţĭ a interveni în privinţa acésta prin judecătoriă, cum se vede acésta din resoluţiunea judecătoréscă umilitŭ arătată sub /21 şi numai în modulŭ acesta au putulŭ căpăta documentele, scurtŭ timpŭ înainte de espirarea terminului pentru predarea acestora şi şi aceste s'au primitŭ numai în parte, denegându-se totalŭ estrădarea unora din ele după cum arată încunosciinţarea alăturată cu supunere, sub /22.

Cu ocasiunea urgitărilorŭ şi a convorbirilorŭ despre purtarea în comună a procesului — (deórece atâtŭ umilitŭ subscrisa poporaţiune câtŭ şi înaltulŭ erariu suntŭ incusaţĭ de familia Kemény) — nu numai au fostŭ provocatĭ necurmatŭ representanţii noştri la o împăciuire cu familia Kemény de către referenţĭ atâtŭ din ministeriulŭ de finanţe câtŭ şi din direcţiunea fiscală r. u., ei au fostŭ şi ameninţatĭ cu pierderea procesului şi plătirea desdaunărei, aducêndu-li-se înainte evicţiunea cuprinsă în pactulŭ din 12 Marte 1872; ba o deputaţiune alésă de administraţiunea fondurilorŭ scolastice constătătóre din vice-căpitanulŭ în pensiune Porcius, advocatulŭ Ioachimŭ Mureşianu şi directorulŭ gimnasiului Ionŭ Ciocanŭ a fostŭ ameninţată prin Ilustritatea Sa Emericŭ Szentgyörgyi, pre atuncĭ preşedintele comisiunei instituite în aceste afacerĭ, acum preşedintele de senatŭ la înalta curiă reg. ung. nu numai cu pierderea procesului şi plătirea desdăunarei, de cumva nu se va împăca subscrisa poporaţiune cu familia Kemény, ci şi cu aceea, că se vorŭ propune în dietă proiecte de legĭ, prin carĭ toţĭ munţii, pădurile şi alte realităţĭ, va se ḑică întregŭ bunulŭ şi averea umilitŭ subscrisei poporaţiunĭ, se vorŭ lua şi se vorŭ da comunelorŭ politice. Cu presiunea au mersŭ până acolo, încâtŭ spre scopulŭ esoperărei unei împăciuirĭ cu familia Kemény chiar şi episcopulŭ nostru greco-cath. din Gherla a fostŭ provocatŭ prin Escelenţa sa ministrulŭ de culte a'şĭ întrebuinţa influinţa sa pentru încheierea ei.

In procesulŭ intentatŭ însăşĭ direcţiunea fiscală r. u. ca representantŭ alŭ înaltului erariu r. u. alŭ statului nu a contradisŭ în respunsulŭ datŭ nicĭ cu-o silabă datele falsŭ citate, ba chiar născocite de familia incusătóre Kemeny ci le-a recunoscutŭ pe tăcute aşa câtŭ familia încusatóre Kemény în replica data, şi alăturată cu supunere aci sub /23, s'a servitŭ de acéstă recunóscere tăcută ca documentŭ pentru născociturile sale; prin urmare direcţiunea fiscală reg. ung. representantele înaltului erariu ca conincusatŭ şi soţŭ de procesŭ alŭ comunelor incusate a trecutŭ cu tăcerea aserţiunile incusătóre şi acésta spre dauna nóstră.

(Va urma.)

Din delegaţiunĭ.

Delegaţiunea ungară. Şedinţa dela 22 Noemvre: comisiunea de patru desbate asupra creditului ocupaţiunii.

Ministrulŭ comunŭ de finanţe *Kallay* rĕspunde la mai multe întrebărĭ ce i s'au adresatŭ de delegaţĭ. Evenimentele din Filipopolŭ n'au avutŭ nicĭ o influinţă asupra Bosniei şi Erţegovinei, nicĭ rĕsboiulŭ sêrbo-bulgarŭ, care în urmările sale s'a estinsŭ până la graniţa bosniacă, şi nicĭ ultimele evenimente din peninsula balcanică. Cum va fi în viitorŭ, nimenea nu póte garanta, dér esperinţele ne dau speranţă, că nicĭ în viitorŭ nu se va turbura liniştea în provinciile ocupate. Poporaţiunea de acolo e sătulă de turburărĭ.

Raporturile sanitare în ţéră suntŭ fórte favorabile şi poporaţiunea e în crescere. Recrutarea din anulŭ acesta a decursŭ în ordine şi mai mare ca în anii trecuţĭ, întru câtŭ acum poporulŭ consideră recrutarea ca orĭ ce altă mĕsură administrativă. Toţĭ obligaţii la serviţiulŭ militarŭ s'au presentatŭ în tóte cercurile punctualŭ la asentare şi décă a absentatŭ vre-unulŭ, s'a justificatŭ, aşa că n'am primitŭ nicĭ o însciinţare despre vr'o deserţiune sĕu absentare nejustificată. In totŭ anulŭ se presentéză 12,000 recruţĭ, dintre carĭ 400 forméză 4 companii, ér ceilalţĭ se'mpartŭ la trenŭ şi la gendarmeria bosniacă. In urma înfiinţării a 4 companii în fiăcare anŭ esistă acum 20 companii şi acestea forméză aḑĭ statulŭ trupelorŭ bosniace. Oficerĭ din aceste trupe n'au eşitŭ până acum afară de câţĭva. Şi observŭ încă, că în institutele militare ale monarhiei se află deja mai mulţĭ elevĭ, carĭ dorescŭ sĕ devină oficerĭ.

Ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu *Bylandt-Rheidt* rĕspunde şi elŭ la unele întrebărĭ. Trupele bosniace se consideră ca unŭ corpŭ esistentŭ pentru sine, neîncorporatŭ la armata comună. Oficerii împărţiţĭ acolo se privescŭ însĕ încâtva comandaţĭ acolo, înaintarea li se reservă în mĕsura obicĭnuită, ca în armată. Puterea armată bosniacă propriă se mărginesce la ostaşĭ, la oficerii comandaţĭ şi la acei indigenĭ, carĭ au obţinutŭ educaţiunea necesară în institutele militare. Mai aparţinŭ ei acei oficerĭ de reservă, carĭ au făcutŭ esamenulŭ necesarŭ. Starea sănĕtăţii trupelorŭ bosniace se îmbunătăţesce mereu. Causa e că suntŭ mai bine îngrijite şi nutrite ca aci în monarhiă. Cu ameliorarea ubicaţiunilorŭ va fi şi mai bine.

Privitorŭ la suma pusă în bugetŭ pentru continuarea fortificaţiunilorŭ şi lucrărilorŭ de apĕrare, pentru facerea de şosele militare şi drumurĭ mărginaşe, ministrulŭ arată necesitatea acestorŭ lucrărĭ. — Creditulŭ s'a votatŭ.

Mesagiulŭ de deschidere a corpurilorŭ legiuitóre române.

Sâmbătă în 15 Noemvre v. s'au deschisŭ corpurile legiuitóre ale României cu următorulŭ mesagiu alŭ tronului:

Domnilorŭ senatorĭ,
Domnilorŭ deputaţĭ,

Intrunirile anuale ale Corpurilorŭ legiuitóre suntŭ pentru Mine pururea o ocasiune fericită de a Mĕ pune în contactŭ directŭ cu ţéra prin representanţii ei. Aceste întrunirĭ dau tot-déuna o impulsiune nouĕ activităţei nóstre.

Domnilorŭ senatorĭ,
Domnilorŭ deputaţĭ,

Relaţiunile nóstre cu tóte Puterile suntŭ din cele mai bune.

Evenimentele politice, carĭ s'au desfăşuratŭ la hotarăle nóstre, cu tóte că ne-au putută îngriji unŭ momentŭ, nu ne-au atinsŭ. Stăruinţa cu care România îşĭ urméză mersulŭ ei pacĭnicŭ, atitudinea ei demnă şi liniştită, au ridicatŭ încă mai multŭ posiţiunea Statului. Sunt încredinţatŭ, că buna înţelegere ce există între Puterile cele marĭ va asigura şi de aci înainte pacea, atâtŭ de necesară pentru bună starea şi desvoltarea popórelorŭ.

Mai multe din convenţiunile nóstre comerciale au expiratŭ în decursulŭ acestui anŭ. Sperŭ că negociările începute ne vorŭ duce la unŭ bunŭ resultatŭ, şi că gugernulŭ Meu vĕ va presinta în curêndŭ convenţiunĭ noĕ, carĭ vorŭ regula relaţiunile nóstre comerciale într'unŭ modŭ satisfăcĕtorŭ.

Domnilorŭ senatorĭ,
Domnilorŭ deputaţĭ,

Una din grijile cele mai de căpetenia a ţĕrei a fostŭ complectarea câtŭ mai neîntârḑiată a reţelei nóstre de căi ferate. In anulŭ acesta s'a deschisŭ linia dela Bârladŭ la Văsluiŭ, acea dela Bucurescĭ la Călăraşĭ-Feteştĭ, acea dela Făurei la Ţăndărei; alte linii suntŭ în ajunŭ a se da circulaţiunei. In anulŭ viitorŭ tóte celelalte linii începute vorŭ fi terminate, şi astfelŭ în scurtŭ timpŭ o reţea de douĕ mii cincĭ sute kilometri va lega tóte oraşele de reşedinţă a tuturorŭ judeţelorŭ, punêndu-le în comunicaţiune între dênsele şi cu străinĕtatea.

Cu o viuĕ mulţămire trebue sĕ privimŭ asupra acestui câmpŭ alŭ activităţei nóstre.

Astăḑĭ liniile de căi ferate se construescŭ şi se administréză de către inginerii noştri în condiţiunile cele mai bune şi cele mai eftine. Mulţămită unei muncĭ şi unei priveghierĭ stăruitóre, amŭ ajunsŭ a construi chilometrulŭ în termenŭ de mijlocŭ cu optŭ-ḑecĭ mii lei; ér venitulŭ netŭ alŭ căilorŭ ferate ale Statului dela 1879 la 1885 a sporitŭ dela patru milióne lei la optŭ şi jumĕtate milióne, cu tótă scăderea cea mare a tarifelorŭ de transportŭ, cu tóte chieltuelile făcute pentru a îmbunĕtăţi liniile vechĭ, cu tóte că liniile cele nouĕ apasă la începutŭ asupra întregei reţele.

Noua lege pentru construirea şi întreţinerea şoselelorŭ a datŭ, chiar din întêiulŭ anŭ alŭ aplicărei ei, resultate bune. Ea ne va permite a complecta mai curêndŭ sistemulŭ nostru de căi de comunicaţiunĭ.

Magasiile de întreposite pentru mărfurile de exportŭ şi de importŭ, a cărora lucrare este începută, vorŭ da unŭ nou avêntŭ comerciului nostru.

Finanţele ţĕrei arată o situaţiune lămurită şi asigurată.

Décă anulŭ 1884—85 îşĭ închidea eserciţiulŭ cu o lipsă însemnată în prevederile încasărilorŭ, veţĭ putea constata, că ultimulŭ eserciţiu închisŭ presintă o îmbunĕtăţire simţitóre. Mĕsurile înţelepte şi energice, ce a-ţĭ luatŭ în anulŭ trecutŭ, ne dau siguranţa că în scurtŭ timpŭ vomŭ isbuti a restabili în modŭ permanentŭ echilibrulŭ bugetarŭ.

Greutăţile financiare prin care trecemŭ ar fi fostŭ mai puţinŭ simţitóre, décă amŭ fi putută înlătura perderile suferite de fiscŭ prin agiu, şi décă nu ne-amŭ fi aflatŭ în faţa unei crise economice generale şi a unorŭ necesităţĭ neînlăturabile ale desvoltărei nóstre politice şi economice.

Cheltuelile însemnate, făcute pentru întărirea şi propăşirea statului, au trasŭ neapĕratŭ după sine o sporire a datoriei publice. Dela ultima conversiune din 1882, datoria s'a rădicatŭ dela şése sute douĕ-ḑecĭ milióne lei, la şépte sute şépte-ḑecĭ şi patru milióne, dér în acelaşĭ timpŭ s'a amortisatŭ datoria statului cu patru-ḑecĭ şi şése milióne, s'au clăditŭ căi ferate de şépte-ḑecĭ şi una milióne, s'au rădicatŭ edificii publice de douĕ-ḑecĭ şi una milióne, s'au sporitŭ armamentulŭ şi mĕsurile de apĕrare ale ţĕrei cu cincĭ-ḑecĭ şi douĕ milióne, s'au datŭ monopolului tutunurilorŭ unŭ fondŭ de rulamentŭ de şépte milióne, ér creditelorŭ agricole unŭ capitalŭ de şése milióne.

Pentru a ne da sémă esactă de mersulŭ financelorŭ, nu trebue scăpatŭ din vedere, că, deşi în anulŭ trecutŭ s'au înfiinţatŭ câteva nouĕ imposite aceste suntŭ departe, de a atinge scăderile de dărĭ făcute în decursulŭ unui deceniu.

Creditulŭ nostru este mănţinutŭ susŭ. Acésta se datoresce plăţei esacte a anuităţilorŭ, întrebuinţărei împrumuturilorŭ în cheltuelĭ folositóre şi producĕtóre, desvoltărei avuţiei naţionale şi îmbunĕtăţirilorŭ continue, ce se aducŭ în administraţiunea finanţelorŭ statului.

Domnilorŭ senatorĭ,
Domnilorŭ deputaţĭ,

In ordinea judecătoréscă reforme însemnate suntŭ încă de îndeplinitŭ.

Noulŭ codŭ de comerţŭ, înaintatŭ în sesiunea trecută Corpurilorŭ legiuitóre şi în mare parte votatŭ de senatŭ, este aşteptatŭ cu o legitimă nerăbdare.

Interesele comerciului fiindŭ strînsŭ legate de o bună legislaţiune, nu Mĕ îndoescŭ, că vĕ veţĭ grăbi a înzestra ţéra cu acéstă nouă legiuire.

Pentru a puté urma şi duce la bunŭ sfêrşitŭ opera începută a revisiunei codurilorŭ, şi a introduce totŭ deodată în procedura şi organisarea nóstră judecătorésca tóte îmbunătăţirile de carĭ au trebuinţă, este neapăratŭ a se înfiinţa unŭ organŭ specialŭ pentru studiarea şi elaborarea legilorŭ.

In acestŭ scopŭ guvernulŭ Meu a supusŭ Camerilorŭ cuvenitulŭ proiectŭ de lege încă din anulŭ trecutŭ. Aparţine Domnielorŭ vóstre a pune basele acestei instituţiunĭ, menită a înlesni opera dificilă a pregătirei şi a confecţionărei legilorŭ.

Ministrulŭ justiţiei vĕ va presinta, chiar în sesiunea acésta, proiectulŭ de lege destinatŭ a asigura o mare stabilitate în posiţiunea legală a magistraţilorŭ, şi a determina mai bine normele după carĭ urméză sĕ se facă numirile şi înaintările în funcţiunile judecătorescĭ.

Aţĭ modificatŭ în anulŭ trecutŭ o parte din legea comunală, căutândŭ a asigura libertatea şi independinţa votului. Concursulŭ numerosŭ alŭ alegĕtorilorŭ la ultimele alegerĭ comunale, ordinea şi liniştea, care în genere au domnitŭ în alegerĭ, dovedescŭ, că scopulŭ ce v'aţĭ propusŭ a fostŭ pe deplinŭ atinsŭ. In sesiunea acésta aveţĭ a vĕ ocupa cu terminarea reformei legei comunale şi cu legea privitóre la regulele de stabilitŭ pentru admisibilitatea în funcţiunile administrative.

Intre legile supuse deliberărei domnielorŭ vóstre, legea instrucţiunei publice e una din cele mai importante. Reforma ce vi se propune de guvernulŭ Meu rĕspunde unei necesităţĭ adêncŭ simţite de toţĭ, 'şi nu mĕ îndoescŭ că domniele vóstre îi veţĭ da tótă atenţiunea ce merită, căcĭ a sositŭ timpulŭ sĕ dămŭ educaţiunei naţionale o direcţiune bună şi sănătósa.

Legea pentru îmbunĕtăţirea sórtei clerului de mirŭ aştéptă şi ea o grabnică soluţiune, şi nu o potŭ îndestulŭ recomanda domnielorŭ vóstre, pentru ca sĕ pótă deveni perfectă în sesiunea actuală.

Unulŭ din ântêiele acte ale domenielorŭ vóstre va fi întrunirea cu membrii Sfîntului Sinodŭ, pentru a păşi la alegerea Mitropolitului Primatŭ alŭ ţĕrei în loculŭ rĕposatului întru fericire şi multŭ regretatului Părinte Calinicŭ.

Reedificarea monumentelorŭ vechĭ a fostŭ una din lucrările care totd'auna au atrasŭ deosebita Mea îngrijire. Am salutatŭ cu fericire ḑiua în care frumósa Catedrală a Episcopiei de Argeşŭ a fostŭ redată cultului divinŭ, restaurată în o splendóre şi frumseţă care ridică ţéra în ochii ei propri. In curêndŭ vomŭ serba sfinţirea bisericei Mitropolitane si a bisericei Sfinţilorŭ Trei-Ierarchĭ din Iaşĭ. O naţiune, care îşĭ respectă monumentele străbune şi mai alesŭ acele ale pietăţii şi ale credinţei creştinescĭ, are unŭ viitorŭ sigurŭ şi neclintitŭ.

Representaţiunile naţionale au doveditŭ neîncetatŭ cea mai mare grijă şi dragoste pentru armată. De acea organisarea şi desvoltarea ei a putută lua unŭ cursŭ regulatŭ şi neîntreruptŭ. Ţéra a făcutŭ marĭ jertfe pentru armată, însĕ şi ea a devenitŭ scóla ordinei şi a disciplinei, a datoriei şi a patriotismuluĭ; ér în ḑile grele ea va fi susţiitórea onórei, a siguranţei şi a posiţiunei ţĕrei.

Domnilorŭ senatorĭ,
Domnilorŭ deputaţĭ,

Precum vedeţĭ, câmpulŭ deschisŭ activităţei Domnielorŭ vóstre este fórte întinsŭ. Nu Mĕ îndoiescŭ că zelulŭ şi patriotismulŭ de care sunteţĭ insuflaţĭ vorŭ da róde folositóre pentru ţéră, şi că vomŭ urma astfelŭ a păşi pe calea ce ne-a condusŭ la întemeiarea Regatului României.

Dumneḑeu sĕ bine-cuvinteze lucrările Domnielorŭ vóstre!

Sesiunea ordinară a Corpurilorŭ legiuitóre este deschisă.

CAROLŬ.

(Urméză semnăturile Miniştrilorŭ)

SCIRILE ḐILEI.

Casinulŭ austro-ungarŭ din Bucurescĭ a trimisŭ, prin mijlocirea legaţiunei austro-ungare, o frumósă adresă monarchului nostru în semnŭ de recunoscinţă pentru donaţiunea ce a făcutŭ acestui casinŭ.

—x—

Ministrulŭ de interne unguresců a interḑisŭ fóiei irredentiste „Il Diavolo Rosa« din Turinŭ debitulŭ postalŭ pentru ţĕrile corónei ungare şi a avisatŭ oficiele postale sĕ confisce tóte esemplarele, care eventualŭ arŭ sosi.

—x—

Din *Totis* se scrie, că trenulŭ de persóne, care mergea dela Pesta la Raab şi care sosesce în Totis la 1 nóptea, ducea cu sine între alte pachete şi o pungă cu 95,000 fl. banĭ de-ai statului. *Punga a dispărutŭ*, dér inainte de a se observa dispariţiunea, a fostŭ găsită de frênarulŭ trenului de marfă, care sosesce după améḑŭ, într'o tufă şi a predat'o şefului de staţiă. Direcţiunea postelorŭ a pornitŭ cercetare, deórece nu e nicĭ o îndo-

élă, că aci e vorba de o defraudare, care însĕ n'a isbutitŭ.

—x—

Universitatea din Graţŭ şĭ-a serbatŭ iubileulŭ de 300 de anĭ. Rectorulŭ Schauenstein aruncà o privire retrospectivă asupra istoriei universităţii lovindŭ aspru în Jesuiţĭ, carĭ au condusŭ 200 de anĭ universitatea. Aplause sgomotóse şi strigărĭ de »prosit“ au întêmpinatŭ discursulŭ rectorului.

—x—

Şefŭ redactorŭ alŭ diarului oficiosŭ »Fremdenblatt“ din Viena s'a numitŭ Marcell *Frydmann.*

—x—

Actorii ungurĭ au începutŭ sĕ dispară din trupe. Coristulŭ Ludvic Kertesz din trupa *Polgar* a fugitŭ la 9 Noemvre, lăsândŭ numĕróse datorii în Deva, la 15 c. ilŭ imità colegulŭ sĕu Cornel Szarvassi (Hirschhorn). Din trupa *Miklossy* au dispărutŭ actorii Franz Berky şi Iuliu Hayassy. Din trupa *Karpathy* au dispărutŭ actorii Franz Kiss şi Emeric Garami, şi actriţele Ilona Kisfaludy şi Ida Sarközy.

—x—

Unŭ presupusŭ ofiţerŭ muntenegreanŭ, care se numesce Sparjoie séu Sparjovicĭ *Jovanovicĭ,* cutrieră unele localităţĭ din Ungaria comiţêndŭ totŭ felulŭ de înşelătorii, scrie »P. Ll.“ In timpulŭ din urmă a fostŭ în *Neoplanta*, unde a comisŭ érăşĭ vr'unŭ abusŭ, căcĭ e urmăritŭ.

—x—

In ţinutulŭ *Sigetului Marmaţiei* lupii facŭ mare pradă în vite.

—x—

Localităţile procuraturei din Comornŭ au fostŭ sparte de nisce necunoscuţĭ, carĭ au furatŭ dintr'o cutiă 60—70 fl.

—x—

Turcia a făcutŭ în *Timişóra* érăşĭ marĭ comande de cai.

—x—

In *Svarca* din Croaţia, în *Priedor* din Bosnia, în *Ruttek*, în *Semlinŭ*, în *Georgenberg*, în *Breslau* s'au ivitŭ casurĭ de coleră In *Strigoniu* seceră colera şi în cercurile mai bune; în scóla de fete a cădutŭ jertfă fata judelui dela curiă, Kiszely. Scola s'a închisŭ.

—x—

Capulŭ bandei de hoţĭ *Savanyu Iozsi*, care a comisŭ 29 de diferite crime şi lăţise spaimă în comitatele Eisenburg, Raab şi Vesprimŭ, a fostŭ condamnatŭ la mórte.

—x—

Din localităţile cancelariei judecătoriei de cercŭ din *Sibiiu* s'au furatŭ în sĕptĕmâna trecută, pe când funcţionarulŭ respectivŭ lucra la masă, douĕ rocurĭ ce atêrnau în cuiu.

—x—

Advocaţii Edm. *Keresztury* şi Franz *Udvardy* din Moor, precum şi vicenotarulŭ Bela *Viosz* au fostŭ condamnaţĭ: celŭ dânteiu la o lună închisóre, alŭ doilea la 100 fl. amendă şi alŭ treilea la 8 dile arestŭ pentru delictulŭ de duelŭ.

—x—

In *Breitenbrunn*, Ungaria de nordŭ, bântue prin' tinerime tifusulŭ de capŭ, care seceră multe jertfe.

—x—

Moses Paszka din *Senteleacŭ* a trăitŭ o viéţă plină de activitate. N'a primitŭ mai puţinŭ ca 11,000 beţe *ad fundum* şi n'a statŭ mai puţinŭ în temniţă ca 39 de anĭ. Acum e de 71 de anĭ pĕcătosulŭ şi tribunalulŭ din Chezdi-Oşorheiu la condamnatŭ dilele trecute la 5 anĭ temniţă, pentru că a furatŭ unŭ pocalŭ de argintŭ dintr'o biserică catolică. La începutŭ i s'a părutŭ prea mare pedépsa şi a anunţatŭ apelŭ, dér şĭ-a luatŭ mai apoi de sémă, şĭ-a retrasŭ apelulŭ dicêndŭ, că în Gherla e mai bună mâncare şi mai bine vrea sĕ rĕmână acolo.

—x—

Autorilorŭ furtului de o jumĕtate milionŭ dela Geiger din *Teresiopolŭ* li s'a datŭ de urmă. Se comunică, că s'a arestatŭ în Esseg unŭ vestitŭ pungaşŭ, care pórtă mai multe nume: Anton Sklenar, Emericŭ Vuceticĭ şi Iónŭ Vajda şi care e urmăritŭ de diferite tribunale. Complicele sĕu Szabo încă e arestatŭ, deórece s'au găsitŭ la elŭ paşapórte şi sigile false d'ale căpităniei orăşenescĭ din Teresiopolŭ şi Baia. S'a mai arestatŭ unŭ órecare Mazonka şi amanta unui altŭ complice La Vuceticĭ s'a găsitŭ unŭ orologiu, ce se dice a face parte din ebiectele furate dela Geiger. Câteva preţióse depuse la institutulŭ de amanetare din Essegŭ s'au recunoscutŭ ca provenindŭ din furtulŭ din Teresiopolŭ. S'a mai arestatŭ o femeiă, care a fostŭ de mai multe orĭ vĕdută cu Vuceticĭ.

—x—

Notarulŭ comunalŭ din *Tibişŭ,* comitatulŭ Timişului, Ignaz Jeszensky, pe când se întorcea acasă la 23 Noemvre séra dela şedinţa notarilorŭ comunalĭ, a fostŭ împuşcatŭ de unŭ necunoscutŭ, rĕmânêndŭ mortŭ pe locŭ. Gendarmeria urmăresce pe ucigaşŭ. Peste totŭ, siguranţa la ţéră în comitatulŭ Timişului se află într'o tristă stare.

—x—

La Academia română d. *V. A. Ureche* a cititŭ Vinerĭ unŭ memoriu interesantŭ asupra mai multorŭ documente necunoscute încă, relative la istoria ţĕranului românŭ, scrie »Rĕsboiulŭ.“

—x—

Sâmbătă s'au deschisŭ *corpurile legiuitóre şi sinodulŭ bisericei ortodoxe române.* După constituirea biurourilorŭ şi secţiunilorŭ, Camera, Senatulŭ şi Sinodulŭ se vorŭ aduna spre a alege pe Mitropolitulŭ-Primatŭ.

—x—

Cetimŭ în „Rĕsboiulŭ“: „Aflămŭ că o bandă de *Evrei*, fabricanţĭ de încălţăminte din *Viena*, comitŭ dela punerea în aplicare a tarifului autonomŭ nisce fraude vamale colosale în paguba fiscului, prin ajutorulŭ unui cunoscutŭ şarlatanŭ espeditorŭ din Germania. Ei au fostŭ prinşĭ în fine asupra faptului de către biuroulŭ vamalŭ dela Filaretŭ (Bucurescĭ), unde li s'au reţinutŭ cele din urmă mărturĭ aduse prin fraudă.“

—x—

Sănătatea poetului *Eminescu* merge din ce în ce mai rĕu. In urma avisului consiliului medicalŭ şi prin îngrijirea administraţiunei judeţului Jaşĭ, nenorocitulŭ poetŭ a fostŭ transportatŭ la mânăstirea Neamţu, scrie »Epoca“.

—x—

Diarele din *Tulusa* au adusŭ scirea, despre succesele reportate la opera din acelŭ oraşŭ de tênĕra nóstră compatriotă, d-şóra *Maria Assan,* sub pseudonimulŭ de d-şóra Sani, dice „Epoca“. Debutulŭ d-şórei Assan, după cum ne spunŭ acele diare, a fostŭ din cele mai fericite, astfelŭ că, după a treia audiţiune, fiindŭ agreată de publicŭ, a fostŭ angagiată pentru totŭ sesonulŭ de iérnă la teatrulŭ Capitolului, în condiţiunile cele mai briliante. D-şóra Assan, care a studiatŭ cântulŭ la Parisŭ, sub direcţiunea celorŭ mai renumiţĭ profesorĭ, a debutatŭ în rolulŭ *Eudocsiei* din Ebrea, şi în acela alŭ reginei în Ugenoţĭ. In ambele aceste rolurĭ, ea a repurtatŭ unŭ adevĕratŭ succesŭ, atâtŭ ca cântăréţă câtŭ şi ca comediană, succesŭ cu atâtŭ meritoriu, mai cu câtŭ se sciă ce dificilŭ este publiculŭ de acolo în aprecierile sale asupra artiştilorŭ.

—x—

Astă séră Lunĭ se va juca la *teatrulŭ germanŭ* »Die Kleine Mama« comediă după franţuzesce de Meilhac şi Halevy. Mâne séră Marţĭ se va juca »Don Caesar,“ operetă de Dellinger.

Din comitatulŭ Aradului, 24 Nov. 1886.

Onorate domnule Redactorŭ! Sĕptĕmâna trecută s'au întêmplatŭ alegerile şi în comitatulŭ Aradului, dér considerândŭ că poporulŭ din acestŭ comitatŭ este în mare maioritate românŭ, noi Românii nu avemŭ causă a ne bucura de resultatulŭ acestorŭ alegerĭ, deşi s'au alesŭ mulţĭ membri şi dintre Românĭ, deórece resultatulŭ acestorŭ alegerĭ este multŭ mai nefavoritorŭ, decum au fostŭ resultatele obţinute în alegerile de mai 'nainte. In comitatulŭ Aradului cele mai multe cercurĭ suntŭ românescĭ şi numai câteva cercurĭ suntŭ străine, şi acestea suntŭ mai multŭ germane, decâtŭ maghiare. Acestŭ resultatŭ nefavoritorŭ este a se mulţumi pressiunei oficiale, carea sprijinită de ne'nţelegerile dintre ómenii noştri s'a folositŭ şi de astădată de putere în detrimentulŭ nostru.

Ne'nţelegerea, ce s'a născutŭ între Românii din Aradŭ la alegerile dietale din anulŭ 1884 s'a ivitŭ din nou şi cu acéstă ocasiune; şi Românii din centru, în locŭ sĕ se adune şi sĕ se înţelégă unii cu alţii asupra modului, cum sĕ procedemŭ în alegerile municipale, s'au adunatŭ în clubur̆ĭ, şi resultatulŭ a fostŭ, că s'au adresatŭ alegĕtorilorŭ din comitatŭ douĕ apelurĭ. Unulŭ din aceste apelurĭ conţinea numai nume românescĭ, ér în alŭ doilea se lăsaseră şi câţĭva oficianţĭ comitatensĭ, carĭ la alegerile trecute au fostŭ aleşĭ prin cercurile românescĭ de membri în congregaţiunea comitatensă, şi acestŭ apelŭ nu s'a publicatŭ prin foi, ci s'a trimisŭ numai simplu la alegĕtorĭ. După ce au vĕdutŭ însĕ oficianţii comitatensĭ, că în apelulŭ publicatŭ în foi s'a lăsatŭ afară chiar şi vicecomitele Ormos Péter, atuncĭ, se dice, s'a pusŭ în mişcare întregŭ aparatulŭ oficialŭ, ca sĕ lucre cu tóte puterile în contra alegerii şi reuşitei candidaţilorŭ românĭ, şi aşa larma făcută prin jurnale, făcêndŭ planulŭ cunoscutŭ străinilorŭ, a făcutŭ pe candidaţii românĭ sĕ cadă în multe locurĭ.

Alegerile acestea au fostŭ o aspră lecţiune pentru Românii din acestŭ comitatŭ, dér mai cu sémă pentru cei din oraşulŭ Aradŭ. Invĕţa-vorŭ însĕ dênşii din acésta lecţiune, séu nu, eu celŭ puţinŭ acum n'aşĭ puté predice. Intre Românii din Aradŭ suntŭ câţĭva ómenĭ cu marĭ ambiţiunĭ personale, ér ambiţiunile acestea, tare mĕ temŭ, că vorŭ produce şi în viitorŭ totŭ acele ne'nţelegerĭ, carĭ s'au întêmplatŭ în timpulŭ din urmă.

Atragemŭ seriósa atenţiune a publicului asupra următorului

Apelŭ.

Concetăţenĭ Românĭ! Vĕ este cunoscutŭ, că se află o mulţime de copii de Românĭ aşedaţĭ la meserii aci în Braşovŭ de „Asociaţiunea pentru sprijinirea învĕţăceilorŭ şi sodalilorŭ românĭ meseriaşĭ“. Aceştĭ copii suntŭ de totŭ sêrmanĭ şi fără de nicĭ unŭ sprijinŭ de acasă, suntŭ lipsiţĭ până şi de vestmintele cele mai neapĕratŭ de lipsă. Puţinele mijlóce bănescĭ, de care dispune Asociaţiunea suntŭ cu totulŭ insuficiente pentru a provedé pe toţĭ aceştĭ năpăstuiţĭ ai sorţii cu tóte vestmintele de carĭ au trebuinţă, şi acésta cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ ea astădĭ — în urma oprirei scólei române de meserii din partea guvernului — este silită sĕ întrebuinţeze cea mai mare parte a modestului sĕu bugetŭ pentru plătirea de taxe scolare la scólele de meserii străine, ce suntŭ siliţĭ sĕ le cerceteze astădĭ toţĭ învĕţăceii meseriaşĭ românĭ, şi pentru procurarea recuisitelorŭ de scólă, de carĭ au trebuinţă.

Concetăţenĭ Românĭ! „Comitetulŭ Asociaţiunii pentru sprijinirea învĕţăceilorŭ şi sodalilorŭ românĭ meseriaşĭ« în neclintita sa credinţă în »solidaritatea“ ce unesce şi trebue sĕ unéscă astădĭ mai multŭ decâtŭ orĭcând tóte elementele socialĭ ale poporului românŭ întru a face bine îndrăsnesce şi de astădată a apela la d-vóstrĕ, rugându-vĕ sĕ contribuiţĭ la adăpostirea lipsiţilorŭ învĕţăcei meseriaşĭ contra asprului anutimpŭ în care ne aflămŭ, fiăcare cu ce vĕ vorŭ dicta înaltele d-vóstrĕ sentimente de caritate şi de compătimire omenéscă, fiă cu banĭ, fiă cu vestminte vechĭ! Ajutândŭ pe aceştĭ elevĭ sêrmanĭ, contribuiţĭ a sĕ forma din ei în celŭ mai scurtŭ timpŭ ómenĭ folositorĭ naţiunii.

Concetăţenĭ Românĭ! Nu pregetaţĭ a da o mică parte numai din ceea ce puteţĭ da fiăcare şi multe neajunsurĭ vorŭ înceta de a mai esista.

Braşovŭ, 13 Noemvre 1886.

Comitetulŭ Asociaţiunei pentru sprijinirea învĕţăceilorŭ şi sodalilorŭ românĭ meseriaşĭ.

Bart. Baiulescu, preşedinte. *Iónŭ Bozoceanu,* secretarŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 28 Noemvre. — Intre radicalĭ şi anarchiştĭ a fostŭ o violentă încăerare. Suntŭ numĕroşĭ răniţĭ. S'au făcutŭ multe arestărĭ.

ROMA, 28 Noemvre. — Ministrulŭ de esterne Robilant, vorbindŭ despre situaţiunea esternă, arătà că raporturile Italiei cu Germania şi Austro-Ungaria suntŭ cele mai cordiale şi se sprijinescŭ pe încrederea reciprocă. Cu privire la cestiunea bulgară, cabinetulŭ italianŭ regretă depărtarea prinţului Alexandru şi doresce o resolvare pacĭnică respectându se tractatele. (Apaluse.)

DIVERSE.

Descântecŭ de „colăcitŭ“ séu de duchulŭ necuratŭ. — Aminŭ, aminŭ! Cosmanŭ Damin, Vracii Domnului! Descânteculŭ Sântei Mărie. — Eşĭ colăcite, eşĭ rătăcite; — Cin' te-a mânatŭ cu-o parte, eu te mânŭ cu douĕ. — Cin' te-a mânatŭ cu douĕ, eu te mânŭ cu trei, — Cin' te-a mânatŭ cu trei, eu te mânŭ cu patru, — Cin' te-a mânatŭ cu patru, eu te mânŭ cu cincĭ, — Cin' te-a mânatŭ cu cincĭ, eu te mânŭ cu şése, — Cin' te-a mânatŭ cu şése, eu te mânŭ cu şépte, — Cin' te-a mânatŭ cu şépte, eu te mânŭ cu optŭ, — Cin' te-a mânatŭ cu optŭ, eu te mânŭ cu nouĕ, — Cin' te-a mânatŭ cu nouĕ, eu te mânŭ cu noĕdecĭ şi nouĕ! Se te ducĭ! mai înfocatŭ, mai pipĕratŭ, pe capulŭ cui te-a mânatŭ. — Pe sulducŭ înapoi, cu nouĕdecĭ şi nouĕ de boi. — Când s'a întâlni trupŭ de ursŭ cu trupŭ de lupŭ, atuncĭ sĕ mai stai la N. Sĕ te ducĭ! — In capĕtulŭ pămêntului, în pólele vêntului, sĕ te domolescĭ, sĕ te potolescĭ! Sĕ rĕmână N. curatŭ, luminatŭ, ca argintulŭ curatŭ, ca aurulŭ strecuratŭ, cum maica Domnului l'a lăsatŭ. Cu vrerea lui Dumnedeu, cu leaculŭ descântecului meu. Leacŭ sĕ-i fiă! — Descântéculŭ se recitéză de trei orĭ, apĕsându-se din când în când cu piciorulŭ dreptŭ pe pântecele omului, séu animalului bolnavŭ. — Auditŭ dela o babă descântătóre din părţile Bănatului. —

„Gazeta Poporului«.)

Cavasulŭ decoratŭ. — Cavasulŭ rusescŭ din Filipopolŭ, cunoscutŭ din uneltirile rebelilorŭ de acolo, a fostŭ decoratŭ de Ţarulŭ cu crucea Sf. George, care se dă numai persónelorŭ, ce s'au distinsŭ în rĕsboiu prin vitejiă personală. Cavasulŭ a fostŭ decoratŭ pentru „că a luatŭ parte la o păruială,« cum se esprimă foile germane. »Times« întregesce acéstă scire scriindŭ, că Ţarulŭ 'şĭ-a esprimatŭ d-lui Spazibo — aşa se numesce acéstă nouă personalitate istorică — prin telegrafŭ „căldurosa sa mulţămită pentru serviciele aduse de elŭ în causa rusă,“ şi deodată cu crucea Sf. George i-a acordatŭ şi o pensiune lunară de 15 ruble.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 27 Noemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	104 80
Rentă de hârtiă 5%	94.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107 75
Bonurĭ rurale ungare	104.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4.70
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	105.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	125 75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	125.35
Renta de hărtiă austriacă	84 65
Renta de arg. austr.	84 65
Renta de aurŭ austr.	114 50
Losurile din 1860	139 —
Acțiunile băncel austro-ungare	893 —
Act. băncel de creditŭ ung.	303.60
Act. băncel de creditŭ austr.	299.40
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.96
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.80
Londra 10 Livres sterlinge	126.15

Cursulu pieței Brașovŭ

din 29 Noemvre st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.44	Vênd.	8.45
Argint românesc	»	8.40	»	8.42
Napoleon-d'orĭ	»	9.93	»	9.96
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.27	»	10.30
Galbenĭ	»	5.91	»	5.93
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	117.—	»	118.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 13518. 1886.

Publicațiune.

Socoteala casei orășenescĭ pentru anulŭ 1885 dimpreună cu tóte aclusele referitóre, mai departe inventariulŭ asupra averei comunei orășenescĭ zăcŭ, în sensulŭ §-lui 142 alŭ art. de lege XXII din anulŭ 1886, în biuroulŭ comptabilului orășenescŭ — strada căldărarilorŭ Nr. 519 — în decursŭ de 15 dile, spre examinare din partea fiă-cărui.

Fiă-cărui supusŭ dărei îi stă în dreptŭ, ca sĕ-și aștearnă subscrisului magistratŭ, până în 13 Decemvre a. c. eventuale observațiunĭ.

Brașovŭ, 27 Novembre 1886. 1—3

Magistratulŭ orășenescŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Rugămŭ pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS"*

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se și posta ultimă.

PREȚULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ șése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România și străinătate.

pe trei lunĭ	10 francĭ
„ șése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	—	—
Predealŭ	—	9.32	—	—
	—		—	—
Timișŭ	—	9.56	—	—
Brașovŭ	—	10 29	—	—
	7.47	—	4.16	—
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 4[illegible]	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișóra	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 / 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiușŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2 48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clușiu	5.30	—	5 56	—
	—	6 03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12.16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.23
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11 05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2.17	—
Mező-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	—
Clușiu	—	10.28	5.26	6.43	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigișóra	5.12	—	—	—	3.49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ	9.21	—	—	—	9.15
	—	5.45	—	—	—
Timișŭ	—	6.22	—	—	—
Predealŭ	—	6.47	—	—	--
	—	—	—	—	—
Bucurescĭ	—	11.45	—	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.59	—	3.14
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8 42	—	4 52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4 10	5.45	--
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovațŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6 28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10 42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	--
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	--

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3 05	—	6 4[illegible]
Petroșenĭ	3.37	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Hațegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1 53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.